

Nezabíjajme domáci cestovný ruch!

Umenie nevyhnutného alebo poučme sa a nerobme rovnaké chyby

Tretia vlna pandémie koronavírusu priniesla ďalší lockdown. Dnes sme však oveľa skúsenejší ako v marci 2020. Máme skoro 50% zaočkovanej populácie, máme za sebou opatrenia z prvej a druhej vlny a vieme, čo šírenie vírusu podporuje a naopak, kedy je riziko nákazy minimálne. Máme skúsenosti zo Slovenska aj z iných krajín. Ale poučili sme sa?

Všetkým je jasné, že koronavírus je nebezpečný pre zdravie a ľudské životy. Rovnako nebezpečný, ako je pre ekonomiku lockdown, ktorý ju nekompromisne likviduje ako dôsledok pandémie. Ak chceme prežiť, musíme byť rozvážni a uplatniť umenie nevyhnutného. Preto dnes nemáme všetci home office a preto nemáme zatvorené všetky fabriky ako v prvej vlne. Je jasné, že keby boli zatvorené a sedeli by sme doma, koronavírus by sa šíril o niečo menej, ale škody na ekonomike by boli neporovnateľne väčšie. Bohužiaľ, aj napriek tomu stále existujú oblasti, ktorým vláda dlhodobo nevenuje dostatočnú pozornosť alebo im nechce rozumieť, dôsledkom čoho je, že trpia zbytočne.

Príkladom je pobyt v prírode, ktorý nebol v žiadnom lockdowne zakázaný. Pozitívny dopad pohybu v prírode na imunitu ako aj psychické zdravie obyvateľov je zreteľne vyšší ako potenciálna hrozba šírenia koronavírusu v prírode. Už od prvej vlny však bolo zavedené obmedzenie pohybu v prírode iba v rámci okresu. Zjavný strach z toho, že všetci sa vyberú napr. do Tatier a tým, že tam bude väčšia koncentrácia ľudí, môže prísť k šíreniu ochorenia.

Pritom väčšina krajín už v druhej a následne aj v tretej vlne zistila, že v rámci filozofie nevyhnutného je toto riziko oveľa menšie ako riziko zásadného poškodenia ekonomiky. Toto si overilo napr. Rakúsko v rámci druhej vlny a v tretej vlne automaticky nezakázali pohyb medzi okresmi a nechali otvorené aj strediská, ktoré prevádzkujú cestovný ruch v otvorených priestoroch – napr. horské strediská. Ich skúsenosti prebrali aj ostatné krajiny a dnes horské strediská pre očkovaných nie sú nikde zatvorené. S jedinou výnimkou, ktorou je Slovensko!

Dôsledok je, že pri jestvujúcej možnosti cestovania si veľa obyvateľov Slovenska pôjde zalyžovať na otočku do Rakúska, Poľska alebo Česka, alebo pôjdu dokonca na pobyt do krajín, ktoré nemajú uzatvorené ubytovanie a strediská - tých možností je a asi aj zostane viacero. Alebo sa vyberú na exotické dovolenky, čo v súvislosti so šírením variantu omikron môže byť úplne najhoršie.

Významným faktorom pre otvorenie stredísk aj počas lockdownu je, že vlády, ktoré sa venujú cestovnému ruchu detailnejšie a rozumejú mu, vedia, že infraštruktúra je základom pre ďalšie služby ako ubytovanie, gastronómiu, mnohokrát aj obchody a služby v regiónoch. Že ak by sme strediská dnes nevysnežili a situácia by sa zlepšila, nedokážeme ich otvoriť zo dňa na deň. Hotely a reštaurácie by otvárali zbytočne, pretože nebudú mať dostatok návštevníkov.

Výsledkom tohto nesprávneho rozhodnutia je:

- mobilita medzi okresmi sa aj tak neznižuje, pretože je nekontrolovaná a nekontrolovateľná, takže ľudia navštívia Tatry alebo iné atraktívne destinácie v každom prípade
- čo je ešte horšie - ak niekto chce ísť lyžovať do strediska s vlekmí a lanovkami, pôjde lyžovať do zahraničia
- čo je úplne najhoršie - šírenie koronavírusu sme neznižovali a ešte sme aj poškodili domácu ekonomiku

Preto vyzývame vládu SR, aby okamžite prehodnotila uzatvorenie pohybu medzi okresmi a umožnila otvorenie stredísk, ktoré poskytujú služby vo voľnej prírode, pri dodržaní všetkých nastavených preventívnych opatrení. Toto rozhodnutie žiadame prijať pri rozhodovaní o predĺžení lockdownu po 10 dňoch od jeho zavedenia. Zároveň žiadame zmeniť covid automat tak, ako bolo sľúbené, aby v čiernej fáze umožňoval ubytovanie a návštevu reštaurácií v režime OP. Cestovný ruch špeciálne počas hlavnej sezóny (Vianoce, Nový rok) potrebuje jasné rozhodnutia s dostatočným predstihom, preto žiadame o definitívne rozhodnutie, či od Vianoc do Troch kráľov bude lockdown alebo bude platiť covid automat. To umožní hoteliérom ako aj zákazníkom naplánovať si domáce pobyty namiesto odchodu do zahraničia.

Ak tieto zásadné rozhodnutia nespravíme teraz resp. pri najbližšom prehodnotení lockdownu začiatkom decembra, spolu s nedostatočnou podporou v predchádzajúcom období to spôsobí, že horské strediská a celý cestovný ruch kľáčiaci na kolenách dostanú poslednú ranu z milosti.

Veríme v zdravý rozum a v to, že si vláda konečne nájde aspoň chvíľu času na vypočutie a zváženie týchto argumentov. Poučme sa, nerobme rovnaké chyby a nezabíjajme cestovný ruch.

LAVEX, Bohuš Hlavatý, výkonný riaditeľ

Zväz cestovného ruchu, Marek Harbulák, prezident

Asociácia hotelov a reštaurácií SR, Marek Harbulák, prezident

OOCR Liptov, Darina Bartková, riaditeľka

OOCR Región Vysoké Tatry, Lucia Blašková, riaditeľka